

Ulrika Lassborn Arntell
Förvaltningsjurist
Ulrika.Lassborn-Arntell@Trelleborg.se
0410-73 30 00

Beslut om att begränsa antalet elever som är samtidigt närvarande i de kommunala grundskolornas lokaler och kombinera närundervisning med fjärr- eller distansundervisning för samtliga elever i årskurs 7-9

Beslut

Bildningsnämndens ordförande beslutar med stöd av delegationsordningen punkt 16.1

att antalet elever som är samtidigt närvarande i de kommunala grundskolornas lokaler, från och med den 25 januari 2021 till och med den 28 februari 2021, ska begränsas för att huvudmannen ska kunna följa föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19 i enlighet med 11 c § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

att undervisning ska ske genom en kombination av fjärr- eller distansundervisning och närundervisning, med en successiv övergång till närundervisning, för att fullt ut bara utgöra närundervisning senast den 1 mars 2021 för samtliga elever i årskurs 7-9, om inte rektor i samråd med lärare, elev och vårdnadshavare och vid behov med skolans elevhälsa bedömer att det inte är möjligt eller lämpligt i det enskilda fallet

att uppdra åt respektive rektor att säkerställa att genomförandet av fjärr- och distansundervisning sker med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov och att moment som inte kan genomföras genom fjärr- eller distansundervisning sker på ett säkert sätt i skolans lokaler

att uppdra åt respektive rektor att utifrån en riskbedömning planera och dokumentera genomförandet för en successiv återgång till närundervisning utifrån respektive skolenhets förutsättningar

att uppdra åt respektive rektor att säkerställa att elever som erhåller fjärr- eller distansundervisning erbjuds näringsriktiga skolmåltider

att uppdra åt bildningsförvaltningen att återkomma till bildningsnämnden för beslut om hur många undervisningstimmar undervisningen för elever i årskurs 7-9 ska motsvara, i det fall undervisning har skett där elever och lärare har varit åtskilda i både rum och tid, dvs. distansundervisning

att vidare, i det fall genomförande av distansundervisning har medfört att eleverna har förlorat undervisningstid, uppdra åt rektor att, i enlighet med 3 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, besluta hur eleverna totalt sett ska få den undervisningstid de har rätt till enligt skollagen (2010:800) och återrapportera beslutet till bildningsnämnden

att beslutet gäller från och med den 25 januari 2021 till och med den 28 februari 2021 för samtliga kommunala grundskolor med elever i årskurs 7-9

att samtliga elever i årskurs 7-9 ska få sin undervisning genom närundervisning från och med den 1 mars 2021.

Sammanfattning

Bakgrund

Bildningsnämnden beslutade, den 11 januari 2021 (BIN 2020/1058:76) att begränsa antalet högstadieelever som är samtidigt närvarande i skolenhetens lokaler, mellan den 11 januari 2021 och den 25 januari 2021, för att huvudmannen skulle kunna följa föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19. Beslutet grundade sig på Region Skånes smittskyddsläkares information, från den 7 januari 2021, om att högstadiet där det är möjligt bör övergå till distansundervisning till och med den 24 januari 2021 då regionen befarade ytterligare smittspridning efter jullovet.

Folkhälsomyndigheten har den 7 januari 2021 och den 21 januari 2021 påtalat vikten av att så långt som det är möjligt hålla högstadieskolor öppna under pandemin men att regeringens beslut att ge högstadieskolornas huvudmän ökad flexibilitet, med möjlighet till distans- eller fjärrundervisning, kan användas om övriga smittskyddsåtgärder inte bedöms vara tillräckliga.

Region Skåne kommunicerade, den 7 januari 2021, att regionens smittskyddsläkare rekommenderade regionens högstadier, där detta är möjligt, att övergå till distansundervisning till och med den 24 januari 2021 då regionen befarade en ytterligare smittspridning när många återvänder till sina arbetsplatser och då skolorna öppnar på nytt efter jullovet.

Rättslig reglering m.m.

Enligt 11 c § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, får en huvudman som håller en skolenhet öppen tillämpa bestämmelserna i 3, 4, 7, 9 och 10 §§ samma förordning, på utbildning i grundskolans högstadium om antalet elever som är samtidigt närvarande i skolenhetens lokaler behöver begränsas för att huvudmannen ska kunna följa föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19. Av 11 a § samma

förordning framgår att med att en skolenhet är öppen avses att skollokaler är öppna för eleverna.

Av förordningsmotiven (Fm 2021:1) framgår bl.a. följande. Bestämmelsen ger under vissa förutsättningar en huvudman möjlighet att för högstadiet, dvs. årskurs 7-9, t.ex. kombinera närundervisning, dvs. undervisning på plats i skolan, med fjärr- eller distansundervisning. Huvudregeln i skollagen är närundervisning och det är också denna undervisningsform som lämpar sig bäst för elever i allmänhet. En förutsättning för att en huvudman ska kunna använda sig av undantagsmöjligheten i 11 c §, är att antalet elever som är samtidigt närvarande i skolenhetens lokaler behöver begränsas för att huvudmannen ska kunna följa Folkhälsomyndighetens föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer som avser sjukdomen covid-19. Det är inte möjligt att tillämpa undantagsbestämmelsen av andra skäl än att förebygga och motverka smittspridning. Av kriteriet ”behöver begränsas” följer att huvudmannen först måste ha konstaterat att åtgärder inom ramen för det ordinarie regelverket som att t.ex. anpassa schemalagningen är otillräckliga, innan undantag från de ordinarie skolförfattningarna får göras. Huvudmannen måste därför överväga andra möjligheter att begränsa antalet elever som samtidigt är närvarande i skolans lokaler genom att exempelvis tillfälligt nyttja andra lokaler som huvudmannen förfogar över och som är lediga, eller förlänga skoldagen på så sätt att vissa elever får undervisning i skolans lokaler på förmiddagen och andra elever får undervisning i skolans lokaler på eftermiddagen. Det är huvudmannens och rektorns ansvar att organisera verksamheten så att arbetssituationen blir rimlig för både lärare och elever.

Enligt förordningsmotiven bör huvudmannen vidare överväga om det är lämpligt att bedriva fjärr- eller distansundervisning med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov. Huvudmannen behöver t.ex. beakta att vissa elever behöver vara närvarande i lokalerna för att kunna genomföra vissa praktiska moment eller för att genomgå prov eller på annat sätt visa sina kunskaper i slutet av sin utbildning i högstadiet, eftersom de betyg som ska ges har betydelse för fortsatt utbildning. Fjärr- eller distansundervisning kan även vara olämplig för elever som har behov av särskilt stöd i utbildningen som endast kan ges i lokalerna, elever som av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av att delta i utbildningen i lokalerna eller elever i en socialt utsatt situation och vissa nyanlända elever.

Vid val av undervisningsform ska det också beaktas att eleverna i grundskolan utan kostnad ska ha tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. Det har vidare i förordningen inte gjorts något undantag från skyldigheten att erbjuda näringsriktiga skolmåltider. Denna skyldighet gäller således även i förhållande till elever som ges fjärr- eller distansundervisning.

Av 3 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, framgår att en huvudman för grundskola får frånga vad som föreskrivs i 7 kap. 17 § andra stycket skollagen (2010:800) och besluta att utbildningen ska omfatta fler skoldagar under ett läsår eller fler timmar per dag än som anges där eller att utbildningen ska förläggas till lördagar, söndagar eller andra helgdagar. Huvudmannen får vidare besluta att utbildningen ska omfatta färre skoldagar eller lovdagar per läsår, att utbildningen ska förläggas till andra dagar än måndag-fredag eller att läsåret ska börja eller sluta annan tid än vad som

föreskrivs i 3 kap. 2-4 §§ skolförordningen (2011:185). Huvudmannen får också förlägga lovskola till annan tid än vad som föreskrivs i 10 kap. 23 a-c §§ skollagen. Av samma bestämmelse framgår att eleverna totalt sett ska få den undervisningstid de har rätt till enligt skollagen. Av förordningsmotiven (Fm 2020:1) framgår att senarelagd undervisningstid ska ges inom ramen för förordningens giltighetstid, dvs. innan den 30 juni 2021. När det gäller elever i årskurs 9 framgår det vidare att tid inte kan flyttas till nästkommande läsår eftersom elevernas tid i grundskolan upphör.

Enligt 7 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, får huvudmannen besluta att elever ska ges undervisning där läraren och eleven är åtskilda i rum men inte i tid, så kallad fjärrundervisning, eller är åtskilda i både rum och tid, så kallad distansundervisning. Om läraren och eleven vid undervisningen är åtskilda i både rum och tid ska huvudmannen besluta hur många undervisningstimmar undervisningen ska anses motsvara, om huvudmannen avser avräkna undervisningstiden mot den garanterade undervisningstiden.

Bedömning

Av Länsstyrelsen Skånes extrainsatta samverkanskonferens med Smittskydd Skåne den 20 januari 2021 (se bilaga) framgår bl.a. att regionens smittskyddsläkare inte längre rekommenderar någon generell fjärr- eller distansundervisning för högstadiet från och med den 25 januari 2021. Det framgår vidare att en successiv återgång till närundervisning bör ske, så att närundervisning kan bedrivas på ett säkert sätt, dvs. så att ingen smittspridning och trängsel uppstår.

Med hänsyn till att regionens smittskyddsläkare inte längre rekommenderar någon generell fjärr- eller distansundervisning för högstadiet från och med den 25 januari 2021, utan att en successiv återgång till närundervisning istället bör ske, ser bildningsnämnden behov av att säkerställa att sådan återgång kan ske på ett säkert sätt så att ingen smittspridning eller trängsel uppstår. Därigenom kan även arbetsmiljön för elever och personal tryggas.

Kommunens grundskolor har redan vidtagit flertal åtgärder för att undvika smittspridning av covid-19, bl.a. genom ommöblering i lokalerna, informationsinsatser via skyltning och i digitala kanaler, avståndsmarkeringar i golv, anpassningar i schemalaggningsen och införande av "grab-and-go-luncher" för att minska trängseln i samband med skolmåltiderna. Bildningsnämnden bedömer att grundskolorna har uttömt möjligheterna att minska trängseln genom anpassning av schemalaggningsen, möjligheter att tillfälligt nyttja andra lokaler som huvudmannen förfogar över och som är lediga, samt möjligheter att förlänga skoldagen.

För att säkerställa att närundervisning för elever i årskurs 7-9 sker på ett säkert sätt, och att smittspridning och trängsel undviks, behöver dock återgång till närundervisning ske successivt. Mot denna bakgrund föreligger behov för bildningsnämnden att, under ytterligare en period, besluta om att antalet elever som är samtidigt närvarande i grundskolornas lokaler ska begränsas, och att undervisning på plats i skolans lokaler, s.k. närundervisning, ska kombineras med fjärr- eller distansundervisning, i syfte att förebygga och motverka smittspridning

av covid-19 i enlighet med 11 c § och 7 § förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta. Beslutet gäller från och med den 25 januari 2021 till och med den 28 februari 2021 för samtliga kommunala grundskolor med elever i årskurs 7-9.

Bildningsnämndens beslut innebär att undervisning för elever i årskurs 7-9, mellan den 25 januari 2021 och den 28 februari 2021, ska ske genom en kombination av närundervisning och fjärr- eller distansundervisning, med en successiv övergång till närundervisning, för att fullt ut bara utgöra närundervisning senast den 1 mars 2021. Hur denna övergång ska ske beror på de enskilda förutsättningarna vid respektive skolenhet. Bildningsnämnden uppdrar därför åt respektive rektor att, utifrån en riskbedömning, planera och dokumentera genomförandet för en successiv och smittsäker återgång till närundervisning.

Bildningsnämnden uppdrar vidare till rektor att, i samråd med lärare, elev och vårdnadshavare och vid behov med skolans elevhälsa, säkerställa att genomförandet av fjärr- eller distansundervisning sker med hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov. Rektor ska bl.a. beakta elevernas eventuella behov att vara närvarande i lokalerna, kopplat till praktiska moment i utbildningen, prov, kontakt med elevhälsan, tillgång till skolbibliotek, särskilt stöd samt eventuella fysiska, psykiska eller andra skäl eller elever som befinner sig en socialt utsatt situation.

Rektor ska även säkerställa att elever som erhåller fjärr- eller distansundervisning erbjuds näringsriktiga skolmåltider, t.ex. genom avhämtning. Folkhälsomyndighetens allmänna råd och rekommendationer ska dock alltid följas vilket innebär att enbart friska personer, oavsett om det rör sig om elever, vårdnadshavare eller personal, får vistas i skolans lokaler.

För att undvika behov att kompensera utebliven undervisningstid, exempelvis genom förlängda skoldagar eller undervisning på helger och/eller lov, ska undervisningen i första hand ske genom fjärrundervisning enligt ordinarie schema. I det fall undervisning ändå har skett, där elever och lärare har varit åtskilda i både rum och tid, dvs. distansundervisning, uppdrar nämnden åt bildningsförvaltningen att återkomma till nämnden för beslut om hur många undervisningstimmar undervisningen ska motsvara. I det fall genomförandet av distansundervisning har medfört att eleverna har förlorat undervisningstid, uppdrar bildningsnämnden vidare till rektor att i samråd med berörd personal och fackliga företrädare, besluta hur elevernas förlorade undervisningstid ska tas igen och återrapporera beslutet till nämnden.

Bildningsnämnden har den 11 januari 2021 (BIN 2020/1058:75) beslutat att utbildning i skolans lokaler ska kombineras med fjärrundervisning i moderna språk och modersmål för samtliga elever i årskurs 4-9 och att eleverna ska ta emot fjärrundervisningen vid sin hemskola eller i hemmet till och med den 19 februari 2021. Detta gäller även elever i årskurs 7-9 och innebär att eleverna från och med den 25 januari 2021 ska ta emot eventuell fjärrundervisning i moderna språk och modersmål antingen vid sin hemskola eller i hemmet under nu aktuellt besluts giltighet.

Elever och vårdnadshavare har informerats om nämndens beslut att kombinera närundervisning, med fjärrundervisning för elever i årskurs 7-9, via grundskolornas lärplattform.

Eftersom ärendet är av brådskande karaktär, och inte kan avvakta nämndens avgörande, hanteras det genom ett s.k. brådskande ordförandebeslut i enlighet med bildningsnämndens delegationsordning, punkt 16.1.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen Skåne, 2021-01-20, *Extrainsatt samverkanskonferens med Smittskydd Skåne onsdag 20 januari 2021 kl. 15.00* (bilaga)

Folkhälsomyndighetens information 2021-01-21, [Gradvis återgång till närundervisning på gymnasiet — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Folkhälsomyndighetens information 2021-01-07, [Undvik smittspridning i högstadieskolorna — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

Förordningsmotiv (Fm 2021:1)

Förordningsmotiv (Fm 2020:1)

Skickas till

Bildningsnämndens ledamöter och ersättare

Kommunstyrelsen och övriga nämnder

Samtliga chefer inom bildningsförvaltningen

Samtliga fackförbund

Trelleborg den 26 januari 2021

Lars Mikkelä (M)

Ordförande bildningsnämnden

Extrainsatt samverkanskonferens med Smittskydd Skåne onsdag 20 januari 2021 kl. 15.00

Mattias Waldeck och Marianne Alanko från Smittskydd Skåne.

Detta är en uppföljning från det tidigare regionala samverkansmötet angående skolan den 7 januari. Det epidemiologiska läget i Skåne, har från mitten av hösten visat en ökad smittspridning. En ökning som blev brant och fortsatte in i december. Enligt de rapporterade fallen som inkommit om smittade, visar det att det inte var barn i skolåldern som drev smittspridningen, men med den allmänna kraftiga spridningen, påverkade också skolan, som är en stor arbetsplats. Man insjuknar på skolorna också, även om den största risken för smitta har visat sig vara i det egna hushållet.

Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att bedriva fjärrundervisningen på gymnasieskolorna kom den 3 december och är förlängd tom 24 januari. Vi inväntar den nya rekommendationen. Besked ska komma under fredagen.

Möjlighet för högstadieskolorna att bedriva fjärrundervisning gavs from den 11 januari. Smittskydd Skåne rekommenderade då, givet det epidemiologiska läget, den höga smittspridningen och den kritiskt höga belastningen på vården, möjligheten att utnyttja distans- och fjärrundervisning för högstadieskolorna. Detta möjliggör att fler arbetar hemma och då minskar risken för smittspridning. Samtidigt presenterades råd och åtgärder för att minska risken för smittspridning.

Vad har hänt sedan sist? Antal fall har minskat i alla åldersgrupper. Påtaglig minskning den senaste veckan, men det är fortfarande på en hög nivå. Man måste fortsätta följa de allmänna råden.

Som grundhållning ska skolorna erbjuda närundervisning. Men under förutsättning att man tar fasta på de råd som ges, att minska trängsel och risk för smittspridning. Efter jullovet på 3 veckor och ytterligare de senaste 2 veckorna med distans/fjärrundervisning på högstadiet, rekommenderar Smittskydd Skåne inte längre någon generell distansundervisning from nästa vecka för högstadiet.

2021-01-120

Man behöver se över hur man kan återgå till närundervisning och att man har vidtagit åtgärder för att minska smittspridningen. Planera så att det inte uppstår någon trängsel och att man vidtagit de åtgärder som rekommenderas. I vilken form detta successivt ska ske, får varje skola bedöma efter egna förutsättningar. Om det är så att man erbjuder att hälften av varje årsklass att komma tillbaka, en eller två årsklasser samtidigt, eller kanske växla veckor, här får skolan själv ta beslut. Man ska också se till att fjärrundervisning fungerar för dem som behöver. Pga. personliga skäl eller att någon är smittad i hushållet.

Det är alltså inte längre en generell rekommendation om att bedriva fjärrundervisning, men en successiv återgång till närundervisning, så att det kan bedrivas på säkert sätt, dvs så att ingen smittspridning och trängsel uppstår. Viktigt är också att se till att lärare kan hålla avstånd sinsemellan i arbetsrum o dyligt. Undvika smitta mellan lärare, inga fysiska lärarkonferenser och se över arbetsrummen. Detta gäller generellt för alla arbetsplatser.

Viss reservation då vi inväntar Folkhälsomyndighetens rekommendationer under fredagen.

Fråga; Den ändrade hållningen/bedömningen av smittspridning mellan högstadieelever och om den påverkar regionens smittspridning.

Svar; Högstadieelever/skolelever har inte drivit smittspridningen, men de drabbas också, viss smittspridning i högstadielklasser, men många smittas i det egna hushållet.

Fråga; Att återgå till närundervisning, om smitta?

Svar; Det är huvudman som tar beslut. Har man många lärare som är sjuka så att verksamheten inte kan upprätthållas, då kan huvudmannen stänga skolan utan att konsultera smittskyddsläkaren. Vill man ha fjärrundervisning pga. smittspridning i klassen, för att kunna minska spridningen, ta kontakt och rådgör med smittskyddsläkaren. Behöver inte göra det om det handlar om enstaka elever, först om det är en smittspridning är på gång,

Fråga; Nästa eller en ny rekommendation om skolan?

Svar; Avhängigt vidare utvecklingen, kan idag inte säga hur den blir. Omöjligt att säga hur det ser ut framåt sportlovet..

2021-01-120

Fråga; Idrott på schemat och på fritiden är den aktiviteten inställd?

Svar; Avrått från all inomhusträning, generellt i Skåne på fritiden. för att minska kontaktytorna. Skolidrott ska fortgå, men råder till att träna utomhus. Så mycket som möjligt av all träning utomhus. Annars får man vidta åtgärder för att minska närkontakter vid skolidrott inomhus.

Fråga; Undvika trängsel, definition i kvm vad gäller avståndet till varandra?

Svar; Nej inga sådana direktiv till skolans värld. Använd det sunda förnuftet. I klassrum får man försöka glesa ut, eller dela upp klassen eller använda alternativa lokaler, i matsalen, se till att färre äter samtidigt. Hitta andra lösningar.

Fråga; Hur bör vi ställa oss till praktikplatser från lärarstudenter?

Svar; Om det berör praktik som krävs för att få ut sin examen, då bör detta kunna erbjudas för att få godkänd kurs eller få ut examen. Kan man skjuta upp detta till senare i vår är det en fördel. Väldigt viktigt som mottagare av praktikanter, att informera om förhållningssättet att minska smittriskan i skolan. Även att man privat förhåller sig till de råd och rekommendationer som finns. Det gäller alla medarbetare och personal.

Fråga; Munskydd och visir i skolan?

Svar; Vi rekommenderar inte generellt detta i skolans miljö, men om en enskild önskar att använda munskydd, finns ingen anledning att avråda från det, om inte detta hindrar utövandet av yrket. Det blir då en arbetsgivarfråga. Munskydd och visir är inte en anledning till att frångå andra råd och rekommendationer, vad gäller att hålla avstånd och ha god handhygien osv.

Fråga; Hur ska man förhålla sig till andra råd som kommer från andra håll än myndigheter?

Svar; Smittskydd Skåne förhåller sig till de råd som nationella myndigheter ger och tycker det är lämpligt att skolorna också följer dessa.

Fråga; Rapportera om utbrott i skolan?

Svar; Finns inga krav att rapportera detta från skolan.

2021-01-120

Kompletterande fråga; Säkerställa att inbjudan även går till fristående huvudmän?

Länsstyrelsen skickar inbjudan till säkerhetssamordnaren på kommunen eller till den kontaktuppgift som kommunen lämnat, de ska i sin tur skicka ut inbjudan, varje kommun har det ansvaret.